

Lisa 1 - Õppeaasta tegevuste eesmärgid nädalate kaupa

SEPTEMBER I NÄDALA TEEMA: LIIKLUS. TERVITAMINE. SEPTEMBER - TEADMISTEPÄEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Teada oma nime, tutvuda õpetajate/hoidjate ja rühmakaaslastega. Eristada rühma mänguasju. Teada mööbli otstarvet (toolil istutakse, voodis magatakse). Tunda autot teiste liiklusvahendite seast. Eristada sõidu- ja veoautot. Teada veoauto osi: kabiin, kast, rattad. Tutvustada veoautojuhi tööd: veab kaupa. Tutvustada põhivärve: punane, kollane, roheline.</p>	<p>Teada oma nime, tutvuda õpetajate ja rühmakaaslastega. Selgitada, et rühmas suheldakse kõikide rühmakaaslastega. Tutvustada maja väljastpoolt (katus, aknad, ukсед, trepp, lift, seinad). Õpetada trepil ettevaatlikult kõndima. Tutvustada õueala: värav, aed, liivakast, mänguväljak. Tutvustada: rühmatuba, pesuruum, tualett, riidekapid, söögilaud, mänguasjad. Eristada sõidu- ja kõnniteed (kitsas-lai). Selgitada, et lapsed liiguvad tänaval täiskasvanuga. Tunda ja nimetada bussi, traktorit, rongi. Nimetada nende otstarve (buss veab inimesi, traktor puid, rong inimesi). Tutvustada valgusfoori ja selle tulesid: punane, kollane, roheline. Selgitada, et punasega ei tohi teed ületada.</p>	<p>Teada oma nime, tutvuda õpetajate/hoidjate ja rühmakaaslastega. Tutvustada rühma reegleid, rühmakaaslaste, õpetada olmeruumides ja õuealal orienteeruma. Tutvustada bussi välimust, otstarvet ja juhi tööd. Võrrelda autot ja bussi. Kirjeldada nende suurust, vormi, otstarvet. Tutvustada inimeste käitumist. Selgitada, et bussis kõneldakse vaikselt, kuidas bussi siseneda ja väljuda. Tutvustada sebrat, mis on jalakäijate ülekäiguraja märk. Tutvustada liiklusmärki jalakäijad. Tutvustada valgusfoori ja selle tulesid. Anda teadmisi politsei tööst, töövahenditest ja riietusest.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Teada oma nime, tutvuda õpetajate/hoidjate ja rühmakaaslastega. Teada lasteaia nime. Tutvustada erinevaid ruume ning nende otstarvet. Tutvustada Tartu Tervisekeskust ning rääkida millised astused siin veel on. Tutvustada ruumis olevaid mööbliesemeid ja töövahendeid. Õpetada ruumis iseseisvalt asjade leidmist. Õpetada viisakusreegleid ruumis käitumiseks. Teada kodust aadressi. Õpetada tundma paremat ja vasakut poolt. Tutvustada mõisteid: <i>risttee, teeviit, ülekäigurada, liiklusmärgid</i>. Tutvustada jalakäijate reegleid. Tunda valgusfoori värvide tähendust. Teada teed kodust hoidu ja osata seda kirjeldada. Täpsustada teadmisi liiklusvahenditest. Kinnistada ühissõiduki reegleid: pakkuda istet vanemale inimesele; jäätisega bussi ei minda.</p>	<p>Teada oma nime, tutvuda õpetajate/hoidjate ja rühmakaaslastega. Teada oma vanust, perekonnanime, sünnipäeva. Teada lasteaia nime. Tutvustada lastehoiu erinevaid ruume ning nende otstarvet. Tutvustada Tartu Tervisekeskust. Osata linnaplaanilt leida Loomelinnu asukoht. Teada, missugused hooned asuvad lasteaia läheduses. Selgitada, et 1. september on teadmispäev, lapsed lähevad kooli tarkust omandama. Tutvustada koolitarkust. Tutvustada erinevaid transpordiliike: vee-, õhu- ja maatransport. Tutvustada liiklusvahendite materjali. Teada sõidutee ületamise viise. Selgitada, kuidas liigutakse lasterühmaga tänaval. Õpetada tundma paremat ja vasakut poolt. Tutvustada liikumist maanteel. Tunda liiklusmärke: jalakäija; jalgrattateed; lapsed teel. Tutvustada kuidas tegutseda liiklusõnnetuse korral.</p>	<p>Kasutatud kirjandus: Kati ja Jeti. Liiklusraamat. Kirill Teiter, 2012. Mängida "Liiklusdoomino" mängukaartidega, katsetada munakiivrit (Maanteeamet).</p>

SEPTEMBER II NÄDALA TEEMA: SÜGIS AIAS. LILLED. VANAVANEMATE PÄEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Õpetada hoolikalt suhtuma ümbritsevasse loodusesse. Õpetada eristama ja nimetama mõningaid aed- ja puuvilju (kurk, kartul, õun, porgand, kapsas). Õpetada rühmitama esemeid värvitooni alusel: oranž, kollane, roheline, sinine, lilla. Rikastada laste sõnavara omadussõnadega: magus-hapu, suur-väike, punane-kollane. Osata eristada 1-2 liiki lilli (õistaimed mänguväljakul, rühmaruumis). Eristada rohtu lilledest. Anda teadmisi lilledes närtimisest ja rohu kolletumisest. Anda teada sügisandide kasutamisest.</p>	<p>Õpetada eristama kuju, värvuse, maitse järgi aed- ja puuvilju (kurk, tomat, porgand, kartul, kapsas, õun). Jälgida aedviljade hooldamist: rohimine, kastmine. Tunda ja nimetada lilli: aster, saialill. Tunda lille maapealseid osi: vars, leht, õied. Osata määrata lehtede ja õite suurust ja värvust. Anda teadmisi lilledes kasvuks vajalikest tingimustest: vesi, valgus, soojus. Selgitada, et põhjuste' a ei tohi lilli peenralt murda; peenraid ei tohi tallata. Teada sügisandide kasutamist toiduks.</p>	<p>Tunda nimetuse, maitse, värvuse, suuruse ja kuju järgi pigni, ploomi, kaalikat, peeti ja sibulat. Õppida tundma ja nimetama redist ja hernerest. Süvendada köögiviljade (porgand, kapsas, kartul) tundmist. Teada puuviljade toiduks kasutamist (keedis, mahl, kompott). Eristada maitse, värvuse ja kuju järgi marju: karusmari, sõstrad, maasikad ja vaarikad. Tutvustada mõistet <i>umbrohi</i>. Selgitada rohimise vajalikkust. Eristada ja nimetada mõningaid sügislilli: saialill, aster, kress. Õpetada lillekimpu tegema.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Õpetada lihtsamate üldistuste tegemist: aedvili, puuvili. Tunda nimetuse ja iseloomulike tunnuste järgi 5-6 köögivilja ning 3-4 puuvilja ja -marjakultuuri. Anda teadmisi täiskasvanu töödest puu- ja köögiviljaaias (saagi koristamine, paigutamine panipaikadesse). Tunda kirjelduse järgi ja osata ise kirjeldada varem õpitud puu- ja aedvilja. Tutvustada, missugust osa aedviljast kasutatakse toiduks. Osata kirjeldada sügislilli värvuse ja õite kuju järgi: aster, saialill, gladiool. Teada lilledes otstarvet: kinkimine, ruumi kaunistamine. Selgitada, et sügisel jääb lilli vähemaks. Selgitada mõisteid: <i>kolletumine, kõle, närtsinud</i>.</p>	<p>Tutvustada erinevaid kasvukohti: maa köögiviljadel, puu, põõsas puuviljadel; maa, põõsas marjadel. Tutvustada mõisteid: <i>iluaed, köögiviljaaed</i>. Teada sügisese töid aias: seemnete korjamine; taimede ümberistutamine; lillemugulate ülesvõtmine. Tunda ja nimetada erinevaid aedmarju: vaarikas, karusmari, sõstrad, maasikad. Nimetada, kuidas hoidistatakse aiasaadusi. Iseloomustada sügise üksikuid etappe: kuldne sügis, hilissügis. Tutvustada sügislilledes seemneid: saialill, gladiool, kress. Võrrelda üht ja sama õitsvat ja äraõitsenud lille. Tutvustada sügisese töid lilledega: lilleseemnete kogumine; taimede ümberistutamine pottidesse; lillemugulate ja -sibulate ülesvõtmine.</p>	<p>05.09 - Ühisüritus vanematega Loomelinnu õuealal. 06.09 - Ahhaa Teaduskeskuse külastus (Ahhaa 25!). 11.09 - Vanavanemate päev.</p>

SEPTEMBER III NÄDALA TEEMA: SÜGIS METSAS. SÜGISE SÜNNIPÄEV

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tunda ja nimetada puuoksa, lehte ja rohtu. Eristada ja nimetada 1-2 liiki puid: kask, vaher. Eristada maasikat, mustikat, seent.</p>	<p>Tunda ja nimetada õuealal või lähiümbruses kasvavaid puid: kask, vaher, tamm. Vaadelda lehtede värvust ja nimetada neid (roheline, kollane, punane). Selgitada, et sügisel puudel lehed värvuvad ja langevad maha. Tutvustada metsas kasvavaid marju: pohl, mustikas, metsmaasikas.</p>	<p>Vaadelda puid. Nimetada lehtede värvust ja suurust (väike, keskmine, suur). Nimetada lehtede kuju: ümar, piklik. Tunda kaske, pihlakat ja vahtrat lehtede kuju ja tüve järgi. Tunda pöösaid: sirel, sarapuu. Osata nimetada puude ja pöösaste erinevust. Anda teadmisi metsas kasvavate marjade kasutamisest toiduks. Tutvustada seeni: puravik, pilvik, kukeseen. Tutvustada mõisteid: <i>söögi- ja mürgiseen</i>. Tunda kärbseseent kui mitesöödavat seent. Vaadelda sügise looduse ilu.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Tutvustada puid: kask, tamm, vaher, pihlakas. Tutvustada puu osi: juured, tüvi, oksad, lehed. Õpetada sobitama puude vilju (tammetõru, kastanimuna, pihlamari) puudega. Anda teadmisi puude tähtsusest ja kasutamisest inimese elus.</p>	<p>Teada erinevaid puuliike: kask, tamm, vaher, pihlakas, kastan, pärn. Osata eristada puulehti: kask, tamm, haab, vaher, sirel. Teada, et lehed on erineva värvusega. Leida õpitud puude lehti ja vilju. Iseloomustada puid ja pöösaid suvel ja sügisel. Jälgida, millised puud vabanevad lehtedest varem, millised hiljem. Tutvustada mahalangenud lehtede tähtsust puujuurtele, loomadele. Teada söögi ja mürgiseid marju metsas. Nimetada häid söögiseeni. Tutvustada kärbseseene eri liike.</p>	<p>Käia looduses jalutamas ja loodust vaadelda lastega, märgata muutusi. Kartuliprojekt (kartuli kasvatamine, kartulist toitude valmistamine, kartulitrükk, tärglise valmistamine jms huvitavad tegevused).</p>

SEPTEMBER IV NÄDALA TEEMA: SÜGIS PÕLLUL. MIHKLIPÄEV - 29.09.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada mõistet <i>põld</i>. Tutvustada mulda. Võrrelda mulda ja liiva. Tutvustada kartuli kuju, välimust ja maitset. Tutvustada kartuli toiduks kasutamist.</p>	<p>Tunda rohttaimede maapealseid osi: vars, leht, õis. Vaadelda täiskasvanute töid põllul: künd, kaevamine, saagi koristamine.</p>	<p>Kirjeldada inimese töid põllul. Tutvustada rukist ja nisu. Anda teadmisi leiva teekonnast lauale. Tutvustada mõistet <i>öökülm</i>. Selgitada, et öökülmade tõttu rohttaimed närbuvad.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Tutvustada teraviljade koristamist sügisel. Tutvustada rukist, otra, nisu. Anda teadmisi teravilja koristamisest vanasti: lõigati sirbiga, seejärel viljakoristusmasinaga, tänapäeval kombainiga. Anda teadmisi teravilja kasutamisest: tehakse tangu, mannat, jahu. Selgitada jahu kasutamist: tehakse kooki, leiba, saia, küpsiseid, makarone, nuudleid. Kasvatada austust maainimeste töö vastu: kombainer, autojuht, mölder, pagar. Kasvatada austust leiva vastu. Selgitada, et rukis on leivavili ja nisu on saiavili.</p>	<p>Võrrelda teravilju omavahel: rukis, nisu, oder, kaer. Tunda teravilju. Teada teraviljade kasvatamisest ja koristamisest. Jutustada teraviljade kasutamisest toiduks. Tutvustada koristustöid põllul: kartulivõtmine, kündmine. Võrrelda viljapõldu suviste koristamata põldudega: põllud on lagedad, nad tunduvad avaramatena, sealt näeb kaugemale. Tutvustada mihklipäeva kombestikku.</p>	<p>Kartuliprojekt (jätk). Seoses üle-Eestilise spordinädalaga korraldada spordiüritus "Liigun õues, tervis põues" lasteaias mänguväljakul (sportlikud mängud). 29.09 - Mihklipäeva laad ja pidu Loomelinnu õuealal. Nunnunäitus.</p>

OKTOOBER: I NÄDALA TEEMA: ILMAD SÜGISEL.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Õpetada märkama ja nimetama erinevaid ilmastikunähtusi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sajab vihma, • paistab päike, • puhub tuul. 	<p>Eristada, nimetada ja matkida erinevaid loodusnähtusi: puhub tuul ja liigutab puuoksi; lehed sahisevad, langevad, keerlevad tuule käes. Vaadata ilma kui kui pilved varjavad päikest. Selgitada, et kui sajab vihma, on maapinnal loigud. Inimesed kõnnivad ettevaatlikult, ei astu loikudesse, ei pritsi. Anda teadmisi, et ilmad muutuvad külmemaks. Selgitada loodusnähtuste mõju inimestele. Inimesed riietuvad soojemalt, käivad vihmavarjuga, kütavad ruume. Õpetada eristama ööd ja päeva. Tutvustada üldmõisteid: <i>riided, jalatsid</i>.</p>	<p>Jälgida ilmade muutumist: päike paistab harva, taevas on pilves, tihti sajab seenevihma, puhub vinget tuul. Nõrk tuul kiigutab puude oksid; tugev tuul rebib okstelt lehti. Tutvustada mõistet <i>tuul vihiseb</i>. Õpetada eristama ja nimetama ilmastikunähtusi: külm, soe, palav, päikesepaisteline, pilves, tuuline, vihmane. Selgitada, et sooja ilmaga kuivavad loigud kiiresti ja jaheda ilmaga aeglaselt. Õpetada jälgima loodusnähtusi ja määrama lihtsamaid seoseid loodusnähtuste vahel.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Võrrelda ilma: külm - soe; tuuline - vaikne; päikesepaisteline - pilves; udune - kuiv - sajune. Selgitada, et sügisel päike soojendab vähem ja päevad lühenevad. Anda teadmisi muutustest looduses olenevalt ilmast. Selgitada, et muudatused inimeste riietuses sõltuvad ilmast. Tutvustada mõistet <i>udu</i>. Sügisene udu katab maad loorina - veeaur muutub veepiiskadeks. Selgitada, kuidas udus liigeldab.</p>	<p>Iseloomustada sügise üksikuid etappe: varasügis - hilissügis. Võrrelda sügisilmu suveilmadega. Tutvustada mõisteid: <i>tuuleiil, torm</i>. Vaadelda tuule suunda. Selgitada tuulelipu kasulikkust. Tutvustada mõisteid: <i>põhjatuu, lõunatuul</i>. Anda teadmisi tuule kasulikkusest ja kahjulikkusest. Selgitada mõistet <i>hall</i> (veeaur, mis muutub jääkristallideks).</p>	<p>05.10 - Õpetajate päev.</p>

OKTOOBER: II NÄDALA TEEMA: LINNUD SÜGISEL.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Rikastada laste kujutisi lindudest, nende välimusest. Õpetada eristama lindu ja looma. Tunda ja nimetada parti.</p>	<p>Tutvustada linnu välimust: pea, kere, tiivad, jalad, saba. Anda teadmisi linnu toitumisest: sööb seemneid, usse, tõuke. Selgitada, et sügisel jääb linde vähemaks, sest lendavad lõunamaale. Õpetada eristama suuruse, iseloomuliku värvuse ja nimetuse järgi 2 lindu: tuvi, varblane. Tutvustada varese häälsust ja õppida eristama seda teiste lindude häälest.</p>	<p>Anda teadmisi lindude lendamisest lõunamaale. Tunda ja nimetada 2-3 lindu: vares, kurg, kuldnokk. Vaadata lindude käitumist toiduotsingul. Anda teadmisi lindude toitumisest: sööb päevalilleaseemneid, teri, tangu.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Tutvustada lindude rännet, kogunevad parvedesse. Anda teadmisi rännete erinevate viiside kohta: väikesed linnud parves, kured kolmnurgas, metshaned rivis. Selgitada lindude rändude põhjuseid: ilmad jahenevad; toitu jääb väheks, kuna putukad kaovad. Selgitada, et paigalinnud jäävad meile. Selgitada mõisteid: <i>rändlinnud - paigalinnud</i>. Tunda 4-5 talvituvat lindu (vares, varblane, leevike, tihane) ja 3-4 rändlindu (pääsuke, lõoke, kurg, hani).</p>	<p>Teada ja kasutada mõisteid: <i>paiga- ja rändlinnud</i>. Osata liigitada linde paiga- ja rändlindudeks. Kuulata linnulaulu (2-3 lindu). Teada rändlinde ja nende rännet. Anda teadmisi linnuriigi kuningast - kotkast. Tutvustada toonekurge ja sookurge. Anda teadmisi lindude kasulikkusest.</p>	<p>11.10 - Onu Herberti teadusteater "Kodused katsed Herberti kastmes". 15.10 - Rahvusvaheline kätepesupäev.</p>

OKTOOBER: III NÄDALA TEEMA: LOOMAD SÜGISEL.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tunda ja nimetada oravat, karu. Selgitada, kuidas orav liigub.</p>	<p>Tutvustada kassi välimust: pea, kael, kere, saba, jäsemed, pehme karv, pikad vurrud. Vaadata erinevaid kasse: triibulisi ja ühevärvilisi. Kuulata kassi häälsust (näugumine, lööb nurru). Jälgida kassi tegevust: lakub piima, mängib lõngakeraga, peseb. Tutvustada kassi erilist kõndi (kuna tal on pehmed käpad, siis kõnnib ta pehmelt, hääletult). Selgitada kuidas inimene hoolitseb kassi eest. Tunda ja nimetada pildid: metsloomi (jänese, orava, rebane, hunt, karu, siil). Tutvustada koera välimust: kikkis või lontis kõrvad, silmad; koon, koonul nina ja suu; saba (pikk-lühike). Selgitada koera kasulikkust: haugub, valvab maja. Anda teadmisi koera tegevustest: närib konti, sööb, lakub vett. Selgitada, et koer elab inimese perekonnas, suurtele koertele ehitab inimene kuudi. Inimene hoolitseb koera eest, toidab ja peseb teda. Tutvustada siili välimust ja käitumist.</p>	<p>Tunda ja nimetada metsloomi: jänese, orava, siil, rebane, hunt, karu. Teada, et nad elavad metsas ja on metsloomad.</p> <p>Tutvustada kassi ja koera kasulikkust inimesele (koer valvab maja, kass püüab hiiri). Teada, et neile pannakse nimed. Anda teadmisi, kuidas koer käitub võõrastega. Kinnistada teadmisi koduloomadest. Anda teadmisi erineva välimusega koertest, erinevatest ametitest. Selgitada, kuidas hoolitsetakse koera (kutsika) eest.</p> <p>Tutvustada talveunes olevaid loomi: siil, rästik, karu.</p> <p>Tutvustada orava välimust: kikkis karvatuttidega kõrvad; soe ja pehme karv, suur kohev saba, esikäpad lühikesed, tagakäpad pikad, küünised, hambad.</p> <p>Anda teadmisi orava elupaigast puu otsas. Võimalusel vaadata orava liikumist: ta on osav ja väle.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Tutvustada loomariigi valmistumist talveks;</p> <p>Toidutagavarade kogumine ja pesitsuspaikade valmistamine.</p> <p>Teada talvituvaid loomi: karu, siil, maod, konnad. Selgitada, et putukad sügisel kaovad: poevad puukoore pragudesse, kändude koore alla või pinnasesse ja magavad talveund, paljud surevad.</p> <p>Anda teadmisi putukate kadumise põhjustest: külma saabumine ja toidu puudumine.</p> <p>Süvendada teadmisi kodu ja metsloomadest; teada elutingimuste erinevust.</p>	<p>Selgitada loomade kaitsevõlvust. Selgitada, miks jänese ja orava muudavad oma karva. Jutustada loomade valmistumisest talveks.</p> <p>Tutvustada loomade talveune paiku: karu - koobas; siil - pesa; maod - kändude all. Kirjeldada metsloomi: karu (kui metsaloomade kuningas), metskits, põder, metssiga.</p> <p>Tutvustada toitumisahelat: taim - jänese - hunt, taim - tigu - konn.</p>	<p>21.10 - Rahvusvaheline õunapäev, teeme ise õunasalatit/-kooki (kõik õuntest).</p>

OKTOOBER: IV NÄDALA TEEMA: SUHTED PEREKONNAS.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Teada perekonna koosseisu: ema-isa, õde-vend, vanaema-vanaisa. Teada poisi ja tüdruku erinevust, riietus.</p>	<p>Teada, et igal inimesel on nimi. Tavaliselt on perekonnal ka ühine perekonnanimi. Teada, et perekonna moodustavad pereliikmed. Teada pereliikmeid ja nende nimesid. Selgitada, et perekonnas hoitakse ja kaitstakse üksteist. Igal pereliikmel on oma ülesanded (toidu valmistamine; koristamine; auto remontimine; pesu pesemine).</p>	<p>Teada oma aadressi. Õpetada vestlema oma kodust, majast, korterist, tubadest ja nende sisustusest. Teada kodus olevaid loomi. Nimetada, kuidas nende eest hoolitsetakse. Teada pereliikmete kodustest tööd (meeste- ja naistetööd). Anda teadmisi puhkusest ning selgitada, et koos puhatakse peale tööd.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Teada oma kohta perekonnas: laps, tütar, poeg, õde, vend. Kinnistada kodust aadressi. Selgitada, et kogu pere hoolitseb heaolu eest kodus (korrastamistööd, laupäevakud). Nimetada, missugused ühised rõõmud ja mured on perel. Tutvustada erinevaid puhkuse veetmise võimalusi: külaliste vastuvõtt, teater, sünnipäev, matk. Teada pere lemmikharrastusi: käsitöö jne.</p>	<p>Teada vanemate töökohta ja ametit. Osata jutustada vanemate ametist. Tutvustada pere mudeleid: inimeste pere. Selgitada, et kõiki neid peresid tuleb austada ja suhtuda neisse lugupidavalt (vt "Mul on õigus" lk 13). Tutvustada pere traditsioone. Selgitada, mis on sugupuu. Teada sugulasi ja nimetada neid.</p>	

NOVEMBER: I NÄDALA TEEMA: ISAD JA VANAISAD. POISTENÄDALA.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Teada oma isa eesnime. Anda teadmisi isa (vanaisa) töödest: parandab autot, parandab tooli, parandab mänguasju.</p> <p>Leida perepildil pealt isa. Tutvustada poisi välimust. Tutvustada poiste mänguasju.</p>	<p>Teada isa nime. Anda teadmisi isa töödest ja tegemistest kodus: teeb remonti, muretseb kütet, parandab ja korrastab maja, mööblit, majapidamisvahendeid.</p> <p>Selgitada, kes isal koduste tööde juures on abiks (teised perekonnaliikmed). Osata eraldada pildilt: noor - vana; isa - vanaisa; laps - poiss.</p>	<p>Teada isa ees- ja perekonnanime. Anda teadmisi mehelikest ametitest: sõdur, autojuht, ehitaja.</p> <p>Teada oma isa elukutset. Tutvustada vanaisa osa perekonnas.</p> <p>Nimetada tegevusi koos vanaisaga.</p> <p>Tutvustada isadepäeva lille (punane - valge roos). Anda teadmisi mardipäevast, martide riietusest. Tutvustada mardilaulu.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Teada isa töökohta ja elukutset.</p> <p>Osata nimetada meeste elukutseid.</p> <p>Osata võrrelda meeste ja naiste erinevust (välimus/rietus) ja elukutseid.</p> <p>Teada isa osast perekonnas.</p> <p>Tutvustada elu järgnevust: tita - poiss - mees - vana mees. Osata pildil ära tunda puhkepaika. Inimene on looduse osa.</p> <p>Teada mardipäeva kombeid (vt "Rahvakalendri tähtpäevad").</p>	<p>Osata kirjeldada isa ametit ja kohustusi. Osata nimetada isa kohustusi.</p> <p>Teada isa - isa ja ema - ema nime.</p> <p>Tutvustada hingedepäeva. Selgitada surma looduse näitel: lilled, rohi närbuvad (sünd - elu - surm).</p> <p>Anda teadmisi surnuaial käimise kohta hingedepäeval - see on surnute austamine. Selgitada, et kodus süüdatakse aknal küünal.</p> <p>Kirjeldada mardipäeva kombeid (vt "Rahvakalendri tähtpäevad").</p>	<p>02.11 - Hingedepäev.</p> <p>03.11 - Miku ja Manni nukuteater "Kes ei tööta, see ei söö".</p> <p>10.11 - Mardipäeva hommik. Poistenädal (07.-11.11).</p> <p>11.11 - Isadepäeva orienteerumismäng taskulampidega õuealal.</p>

NOVEMBER: II NÄDALA TEEMA: TÖÖD JA TOIMETUSED.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada töid: põranda pühkimine, lillede kastmine.</p> <p>Anda kujutlusi ümbritsevate täiskasvanute töödest: ema peseb ja triigib pesu; isa lõhub puid, parandab autot.</p>	<p>Tutvustada täiskasvanute töid lasteaias: hoidjad aitavad lapsi riietada, toovad ja jaotavad toitu, pesevad nõusid, põrandaid, aknaid.</p> <p>Selgitada, et lastel on võimalik osaleda jõukohastes töödes: tolmu pühkimine, laua katmine, lillede kastmine. Juhtida tähelepanu töö tulemustele.</p> <p>Tutvustada müüja ja bussijuhi tööd.</p> <p>Anda teadmisi nende tööst, tööpaigast, töö vajalikkusest teistele inimestele.</p>	<p>Tutvustada hoidjate/õpetajate tööd lasteaias. Tutvustada arsti tööd: teeb kindlaks haiguse, kraadib, annab rohtu.</p> <p>Tutvustada ehitaja tööd: kraana juhtimine; ehitusplokkide paigaldamine; müüri ladumine; värvimine.</p>

5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Tutvustada erinevaid ameteid. Teada, et töö eest makstakse palka.</p> <p>Tutvustada kirja teekonda, tutvustada postiljoni tööd.</p>	<p>Selgitada, millised töötajad töötavad öösel, puhkepäevadel, riiklikel pühadel (müüja, liiklusvahendite juht, tuletõrje, med.töötajad).</p> <p>Selgitada, et peale palga makstakse hea töö eest ka preemiat, tunnustatakse aukirjaga.</p> <p>Arutleda, milleks on vajalik raha (saab osta riideid, toitu, reisida, puhata, kodu korrastada). Anda teadmisi, mis kergendab inimeste tööd: arvuti, mobiil, faks, paljundusmasin.</p>	<p>Võimalusel arutleda koduste majapidamistöde üle igas vanuserühmas (koristamine, pesemine, triikimine, toiduvalmistamine, aiatööd).</p> <p>Õppekäik ühte Tartu Tervisekeskuses töötavasse asutusse - ametid.</p>

NOVEMBER: III NÄDALA TEEMA: MAAILMARUUM.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada päikest ja kuud. Tutvustada päikese tähtsust inimesele: soojendab. Selgitada, et päike paistab päeval. Selgitada, et kuu on külm ja paistab öösel. Tutvustada mõistet <i>taevas</i>.</p>	<p>Tutvustada kuud ja tähti.</p> <p>Tutvustada lennukit: tiivad, propeller.</p> <p>Selgitada, et lennuk on suur ja lendab taevas. Tutvustada lendurit.</p> <p>Tutvustada lennukit kui liiklusvahendit.</p>	<p>Tunda ja nimetada päikest, kuud ja tähti. Tutvustada mõistet <i>Maa</i>. inimesed elavad maal; maal on rohi, mäed, mets, vesi.</p> <p>Eristada ja nimetada õhusõidukeid. Lennuk ja helikopter.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Teada planeeti Maa. Iseloomustada Maad: kerakujuline; kaks poolkera; tiirleb ümber Päikese.</p> <p>Teada planeeti Päike: hiiglasuur; 100 korda Maast suurem, Päikest ei tohi palja silmaga vaadata.</p> <p>Teada planeeti Kuu: lähim naaber Maale, tiirleb ümber Maa.</p> <p>Anda teadmisi inimesest kosmoses - kosmonaudist. Tutvustada raketi kuju ja sisemust.</p>	<p>Anda teadmisi erinevatest planeetidest: Merkuur, Veenus, Maa, Marss, Jupiter, Saturn, Uraan, Neptuun, Pluuto. Nimetada õpitud planeete. Tutvustada Maa tähtsust: seal on elu.</p> <p>Selgitada öö ja päeva erinevust: öösel on taevas tähed; päeval on taevas päike. Tutvustada gloobust, mis on Maa mudel. Selgitada, et teleskoobiga saab vaadata tähti. Selgitada tähetorni tähtsust.</p>	

NOVEMBER: IV NÄDALA TEEMA: EESTI TALURAHVAS. KADRIPÄEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tunda pildilt koduloomi: kass, koer, lehm, küülik, lammas. Teada loomade hääliitsusi. Osata loomi üksteisest eristada. Tunda kodulinde: kukk, kana, part. Teada nende hääliitsusi.</p>	<p>Vaadelda maju: kivist, puust. Nimetada kõrgeid ja madalaid maju. Teada, et igal inimesel on oma kodu, kas linnas või maal. Tutvustada vanaaegset elamut (talu, rehielamu/suitsutare). Õpetada eristama ja nimetama koduloomi: hobune, siga, lammas, lehm, küülik. Tead loomade kehaosi, kasulikkust, liigutusi, toitumist. Anda teadmisi inimese hoolitsemisest loomade eest. Tutvustada kadripäeva kombeid ja kadririietust.</p>	<p>Õpetada vestlema oma kodust. Tutvustada mõistet <i>mitmekorruseline</i>. Tutvustada rahvariideid. Tutvustada rahvariiete omapära ja mustrit. Tutvustada vana talumaja välimust (kus magati, söödi, hoiti loomi). Anda teadmisi kadripäevast. Tutvustada mõistet <i>kadrid</i>.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Tutvustada Eesti rahvariideid: sõlg, hame, kõrt, käised, pastlad, tanu. Tutvustada Tartu maakonna rahvariideid. Tutvustada taluhooneid: rehetare, ait, saun, koda. Tutvustada esemeid, millega söödi, kedrati, käidi saunas, töötati põllul. Tutvustada hobust: välimust, tegevusalad. Anda teadmisi kalendripäeval soovitud tavadest: sooviti karjaõnne. Tutvustada kadriloitu, tegemisi (ketramine).</p>	<p>Tead koduloomi ja nende poegi: Hobune - varss (mära-täkk-ruun); Siga - pörsas (emis-kult-orikas); Lammas - utt (tall - jää - oinas); Lehm - vasikas (pull - härg); Tead metsloomade vanaaegseid nimetusi: Hunt - võsavillem; Karu - mesikäpp; Rebane - reinuvader. Kirjeldada talumajade sisustust. Teada talutöid: põlluharimine, loomade karjatamine, kudumine. Nimetada kadripäeva tähtsust. Märgib talve saabumist. Kirjeldada kadririietust, mis sümboliseerib lund. Võrrelda mardi ja kadri erinevust.</p>	<p>25.11 - Kadripäev. Külastada (Loodusmajas/Põllumajandusmuuseumis) (lemmik)loomaprogrammi.</p>

DETSEMBER: I NÄDALA TEEMA: ETTEVALMISTUSED JÕULUKS.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Anda teadmisi jõulupühadest.</p> <p>Tutvustada küünalt. Vaadata küünla põlemist. Tutvustada päkapikku, tema välimust.</p> <p>Tutvustada jõuluteemalist muinasjuttu "Kingitus jõuluvanale".</p>	<p>Tutvustada jõulupühade tähistamisega seotud mõisteid: <i>jõuluvana</i>, <i>päkapikk</i>. Tutvustada päkapiku tegevust ja toimetusi.</p> <p>Vaadata jõulukaarte. Selgitada, et saadetakse kaarte sugulastele, sõpradele.</p> <p>Tutvustada jõulukuuse tähtsust. Selgitada, et kuusk kasvab metsas ja jõuludeks tuuakse ilus kuusk tuppa.</p> <p>Anda teadmisi sellest, miks kingitakse jõulukingitusi.</p>	<p>Kinnistada teadmisi jõuludest, jõuluvanast, päkapikkudest.</p> <p>Tutvustada jõulusümboolikat: küünal, kuusk, ehted.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Anda teadmisi ADVENDIST (1. advent).</p> <p>Tutvustada jõulukaunistusi: jõulukroon, jõulupärg, jõulukaart.</p> <p>Valmistada jõulukaunistusi.</p>	<p>Tutvustada vanasõna: "Andres aus mees annab jõulud. Toomas toores mees toob jõulud". Selgitada, et jõuluootuse alguses süüdatakse esimene küünal.</p> <p>Tutvustada jõulukaunistusi: krässid.</p> <p>Valmistada jõulukaarte.</p>	<p>28.11 - Esimene adventihommik (Kaselinnud).</p> <p>Valmistada jõulukalender või jõulususs.</p>

DETSEMBER: II NÄDALA TEEMA: JÕULUMUINASJUTT.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada piparkooki. Anda lastele nuusutada lõhnu: apelsin, nelk.</p> <p>Tutvustada ehteid, nende värvust ja kuju.</p> <p>Anda teadmisi päkapiku tegevustest.</p> <p>Tutvustada jõulutähekesi.</p> <p>Kuulata jõulumuusikat (kellukeste helinat).</p>	<p>Õpetada kuuse kaunistamist.</p> <p>Võrrelda erinevat värvi ehteid. Vaadata ehte kuju. Tutvustada jõulutoimetusi kodus.</p> <p>Tutvustada pühadetoite: piparkoogid, jõulusai, verivorst. Anda teadmisi jõulutoitude erinevusest tavalistest toitudest (kuju, maitse, kaunistused). Anda teadmisi, kuidas päkapikutöökojas valmivad lastele kingitused.</p>	<p>Valmistada piparkooke. Tutvustada piparkookide valmistamiseks kasutatavaid vahendeid. Anda teadmisi, et jõulude ajal käiakse kirikus; surnuaial süüdatakse küünal. Tutvustada mõistet <i>kirik</i>.</p>

5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
Tutvustada kristliku püha sümbolit - ingel. Anda teadmisi luutsinapäeva kohta (13. detsember). Selgitada, et Lucia nimi tuleb sõnast <i>lux</i> , mis tähendab valgust. Lucia käis abivajajate juures ja jagas moonu. Et pimeduses õiget rada leida, punus ta pärja, pistis põlevad küünlad pärja sisse ning pani selle endale pähe. Vt E - M ja T.Tali "Suur jõuluraamat" lk 70.	Tutvustada Jeesuslapse sünni lugu. Lavastada lugu. Jutustada jõulutoimetustest kodus. Tähistada 13. detsembril luutsinapäeva.	Tuua tuppa kuusk (kuuseoksad) ja see ehtida. Õppida jõululuuletusi. 05.12 - Teine adventihommik (Pajulinnud).

DETSEMBER: III NÄDALA TEEMA: VANAD JÕULUKOMBED.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
Tutvustada jõululooma - lammast. Tutvustada rahvamänge. Tutvustada jõuluvärve. Punane, roheline, sinine. Vaadata kaunistatud kuuske. Nimetada kaunistusi.	Tutvustada kuuse kaunistamist vanasti: õlgedest kaunistused, kommid, õunad. Anda teadmisi jõuluvana töödest ja toimetustest. Tutvustada jõuluvana välimust. Selgitada, et aastavahetusel toimub ilutulestik ja inimesed soovivad: HEAD UUT AASTAT!	Anda teadmisi koristustöödest enne jõule. Tutvustada mõisteid: <i>lohakus, laiskus</i> . Tutvustada rahvamänge. Anda teadmisi ennustamisest.
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
Anda teadmisi toomapäevast (21. detsember). Anda teadmisi TAHMA - TOOMASEST. Tutvustada jõuluvana kodud - Lapimaad. Teada, et jõuluvana sõidab laste juurde saaniga. Jutustada inimeste töödest: verivorsti tegemine, leiva küpsetamine, õlle pruulimine. Kinnistada aastaringi: uus aasta - minevik - olevik - tulevik.	Teada toomapäeva tähtsust. Õpetada tegema Tahma - Toomast. Tutvustada jõuluaja ennustusi ja mõistatusi. Vt "Rahvakalendri tähtpäevad" (lk 44). Tutvustada rahvamänge. Selgitada rahvatraditsiooni, kuidas küünla põlemise järgi ennustati. Vt Rahvakalendri tähtpäevad (lk 45-46). Kinnistada mõisteid: <i>polaaröö ja -päev, virmalised, põhjapõdrad</i> . Tutvustada tuleviku ennustamist - õnnevalamist. Tutvustada jõulusokku. Korraldada jõululaat.	12.12 - Kolmas adventihommik (Lepalinnud). Jõululaat. Jõulumaa külastamine. 19.12 - Neljas adventihommik.

JAANUAR: I NÄDALA TEEMA: TALVINE METS. UUS AASTA. KOLMEKUNINGAPÄEV. LOOMELINNU SÜNNIPÄEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada talvist metsa, vaadelda lumiseid puid Tutvustada lume omadusi: valge, külm. Tutvustada jää omadusi: kõva, külm.</p> <p>Tutvustada lumehelbekese omadusi: kerge. Meenutada jõulude ajal saadud kingitusi.</p>	<p>Tutvustada mõistet <i>lumevaip</i>.</p> <p>Tutvustada raagus puud.</p> <p>Vaadelda külma ilma, lumesadu.</p> <p>Selgitada, et veekogule tuleb jääkate.</p> <p>Selgitada, et jääd ei tohi süüa, õhukesele jääle ei tohi minna.</p> <p>Tutvustada kuuse välimust: roheline, pruun tüvi, kuuseokkad, käbid.</p> <p>Selgitada, et kingituste kinkimisega valmistati teistele rõõmu.</p>	<p>Vaadelda lumesadu. Lumehelbed hõljuvad kergelt, keerlevad, sulavad soojuse käes. Tutvustada tuisku.</p> <p>Võrrelda lume ja jää omadusi. Kirjeldada lund: valge, pehme, krudisev. Kirjeldada jääd: kõva, sile, läbipaistev.</p> <p>Tutvustada mändi. Võrrelda männi ja kuuse okkaid ja käbisid (soomused, seemned).</p> <p>Tutvustada mõistet <i>okaspuu</i>. Kuusk ja mänd on okaspuud.</p> <p>Võrrelda leht- ja okaspuud.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Vaadelda lumehelveste ilu.</p> <p>Vaadelda külmunud maapinda ja veekogu. Teada, et lumi katab maapinda ja jää veekogu. Nimetada jää aine oleku omadusi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vesi - aur - vesi; • Jää - vesi - aur; • Jää - vesi. <p>Selgitada, kuidas tekivad lumehanged. Selgitada, et tuisk tekitab hanged. Vaadata umbetuisanud teid; selgitada, et teid on vaja puhastada. Teada, et teid puhastab lumesahk ja ka inimene.</p> <p>Nimetada pakase ja sulailma tunnuseid. Eristada kuuske ja mändi; mändi ja kaske puukoore järgi. Tutvustada mõistet <i>härmatis</i>. Anda teadmisi kolmekuningapäevast (6. jaanuar), sel päeval põletatakse kuuski. Jutustada uue aasta vastuvõtust. Vaadata metsloomade jälgi.</p>	<p>Vaadata looduse ilu talvel. Vaadata lumiseid ja härmas puid ning põõsaid. Võrrelda lumesadu sügise vihmajuga. Tutvustada lumekatte tähtsust taimedele: lumi kaitseb taimede juuri külma eest.</p> <p>Tutvustada maanteede ja raudtee kaitsmist lume eest (hekid, lumeväravad).</p> <p>Selgitada, kuidas puhastatakse teid lumest: lumesahkade ja lume-laadijatega. Selgitada, et talvise metsa radasid ei puhasta keegi.</p> <p>Eristada jälgi. Vaadata tänavate liivatamist liivatamismasinaga.</p> <p>Nimetada liivatamise eesmärki, tagada ohutu liiklemine. Selgitada, et mahakukkunud inimest tuleb aidata. Teada kolmekuningapäeva tähtsust. Meenutada uue saabumist ja saluuti.</p>	<p>02.01 - 06.01 - Loomelinnu sünnipäevanädal.</p> <p>06.01 - Kolmekuningapäev.</p>

JAANUAR: II NÄDALA TEEMA: LINNUD TALVEL.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
Tunda looduses ära mõnda lindu: varblane, tihane. Vaadata lindude tegevust: lendamine, istuvad puudel, nokivad toitu, häälitsevad.	Tutvustada lindude tegevust talvel. Vaadata lindude tegevust toidu otsimisel. Tutvustada lindude toidulauda talvel. Anda teadmisi inimese hoolitsemisest lindude eest - toidumajade tegemine. Tutvustada linnu välimust: pea, kael, kere, saba, jalad, tiivad: peas on silmad, nokk. Tutvustada lindude kasulikkust. Nimetada ja eristada varblast tuvist.	Kirjeldada lindude tegevust talvel (otsivad toitu, hoiduvad majade lähedusse). Vaadata erineva suurusega linde. Tunda lindu nimetuse järgi: tuvi, varblane, rasvatihane. Kuulata ja ära tunda teiste helide hulgast varblase laulu. Anda teadmisi lindude toidulauast talvel: seemned, tangud, rasv. Tutvustada tihase õiget nime - rasvatihane. Selgitada, et lindudele ei tohi anda soolast toitu. Vaadata toidumaja ülespanekut.
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
Jutustada lindude toidumajast. Anda teadmisi paigalindude toitumisest talvel: tuvid ja varblased söövad tangu, leivapuru, umbrohuseemneid. Anda teadmisi rasvatihase toitumisest: sööb rasva, päevaliliseemneid. Anda teadmisi leevikese toitumisest: sööb sireliseemneid, pihlakamarju. Vaadelda leevikest, nimetada värvust ja kirjeldada käitumisviisi. Tunda toidulaua sagedasemaid külatajaid.	Tutvustada paigalinde: tihane, leevike, vares. Anda teadmisi, et linnud tulevad talvel metsast elamute lähedale toitu otsima. Võrrelda 2-3 paigalindu välimuse järgi (rasvatihane, leevike, varblane). Kirjeldada lindude toidulauda. Valmistada ise lindude toidulaud.	

JAANUAR: III NÄDALA TEEMA: TALVELÕBUD. TÕNISEPÄEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
Tutvustada talveriideid: müts, sall, kindad, kasukas, kombinesoon, saapad. Nimetada riietusesemetega seotud tegevusi: nõöbin, tõmban, tirin. Tunda pildilt tegevusi. Selgitada talviseid tegevusi õues: kelgutamine, lumememme tegemine.	Nimetada talveriideid. Tutvustada üldmõisteid: <i>riided, jalatsid</i> . Anda teadmisi laste talvelõbudest: Kelgutamine, lumepallide veeretamine, lumememme ehitamine, suusatamine. Osata kirjeldada kelgutamist.	Tutvustada mõistet <i>talveriided</i> . Tutvustada talveriiete omadusi: soe, pehme, karvane. Nimetada ja kirjeldada talvelõbusid: suusatamine, kelgutamine, liulaskmine, lumest ehitamine, uisutamine. Selgitada ohutusreegleid lumepallidega mängimisel - ei tohi visata näkku!

5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Eristada talve - ja suveriideid. Tutvustada olümpiamänge kui kõige suuremat spordipidu maailmas. Anda teadmisi spordi vajalikkusest ja ilust. Osata jutustada talvistest puhkusevõimalustest kodus, kodukohas. Anda teadmisi tervisespordist - tervise karastamine.</p> <p>Tunda kodukoha populaarseid sportlasi (spordialasid). Teada ohutust suusatamisel - ei vehita suusakeppidega; kelgutamisel - ei sõideta mäest alla seistes, ei sõideta sõiduteele. Osata oodata oma järjekorda sõitmiseks mäest alla.</p>	<p>Tutvustada laste ja täiskasvanute sporti. Teada olümpiamängude tähtsust. Teada, kuidas riietuda vastavalt tegevusele: suusatamine, uisutamine, kelgutamine. Teada spordivahendeid: suusad, uisud, kelgud, lumelaud, slaalomi suusad. Osata riietuda vastavalt ilmale ning seda kirjeldada. Tutvustada riietuse materjale: villane, puuvillane, siid, linane. Teada ohutust uisutamisel - ei tohi nõrgal jääl uisutada ega uisutada sõiduteel.</p>	<p>Tutvustada tönisepäeva, mida tähistatakse 17. jaanuaril. Vt "Rahvakalendri tähtpäevad".</p> <p>Moesäuts (tutvustada erinevaid tekstiile, materjale, korraldada näitus/moeshow).</p>

JAANUAR: IV NÄDALA TEEMA: LÕUNA- JA PÕHJAMAALOOMAD.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada jääkaru välimust. Võrrelda jääkaru pruunkaruga. Selgitada, et loomad paigutatakse loomaaias puuri. Tutvustada nende toitumist.</p>	<p>Tunda ära lõunamaa - ja põhjamaaloomi nimetuse järgi pildilt: jääkaru, põhjapõder, tiiger, lõvi, elevant, kaelkirjak. Võrrelda metsloomi põhjamaa loomadega (jääkaru - elevant).</p>	<p>Tutvustada mõistet <i>loomaad</i>. Selgitada, miks loomad elavad loomaaias? Eristada Eestimaa loomi teiste maade loomadest. Tutvustada mõisteid: <i>põhjamaa ja lõunamaa</i>. Võrrelda omavahel: tiiger - kass (tiiger on suurem, elab soojal maal, püüab toitu ise). Osata nimetada 1-2 lõunamaa- ja 1-2 põhjamaalooma.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Tutvustada põhjamaa loodust: talvel väga külm, merel jääpangad. Anda teadmisi polaarööst: 2-3 kuud ei ole päikest ega päevavalgust. Suvel on polaarpäev. Tutvustada mõistet <i>virtualised</i>. Teada põhjamaaloomi. Anda teadmisi nende kohastumiseks eluks karmides tingimustes. Tutvustada põhjapõtra: tihe karv; sarved huntide tõrjumiseks; kaitsevõlv; sööb rohtu, põõsaste lehti, seeni, samblikke; oskus lume alt toitu hankida. Tutvustada põhjapõdra tähtsust põhjamaa rahvale. Kirjeldada jääkaru: karvastik tihe, valge, suur. Tutvustada jääkaru toitumist ja liikumist. Tutvustada hüljest: suur, loivad, puuduvad kõrvalestad, lühike karv. Kirjeldada hülgepoegade välimust. Teada lõunamaaloomi: lõvi, tiiger, ahv, kaamel, kaelkirjak, elevant.</p>	<p>Tunda ja nimetada põhja- ja lõunamaaloomi. Kirjeldada nende iseloomulikku välimust, käitumist ja toitumist. Õpetada liigitama põhja- ja lõunamaaloomi. Tutvustada kaamelit: seljas küür; võib pikka aega olla joomata; suudab kanda väga raskeid koormaid. Anda teadmisi kaameli tähtsusest kõrbealal elavatele inimestele. Võrrelda lõvi ja tiigrit: on lõunamaade kiskjad. Kaitsevõlv: lõvi liiva värvi, isalõvil lakk. Tiiger on võõdiline, sest elab lõunamaa metsades ja liigub põõsastikus. Tutvustada kaelkirjakut: pikk kael, sööb kõrgelt puu otsast lehti. Tutvustada elevanti ja ahvi.</p>	

VEEBRUAR: I NÄDALA TEEMA: 112. KÜÜNLAPEEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Teada küünalt. Nimetada, et küünal põleb. Vaadata küünla leeki.</p> <p>Selgitada, et küünlaleek põletab. Tutvustada ohtlikke esemeid: <i>nuga</i>.</p> <p>Selgitada, kuidas nuga võib ohtlik olla. Tunda pildil kiirabiautot.</p>	<p>Tutvustada kiirabiauto välimust: valge kere, peal punane rist.</p> <p>Tutvustada päästeameti numbrit 112. Tutvustada mõisteid: <i>palavik, mõru pulber, tablett</i>. Kirjeldada küünalt: suurus, kuju, värvus.</p> <p>Tutvustada mõistet <i>küünlavaha</i>.</p>	<p>Tutvustada eriotstarbelisi autosid: kiirabi, tuletõrje, politsei. Kirjeldada nende välimust: kiirabi on valge, kere peal punane rist; tuletõrjeauto on punane; politseiauto on valge - sinine, peal sireenilamp. Teada 112 tähtsust. Selgitada mõistet <i>õnnetus</i>. Osata jutustada oma isiklikust õnnetusest.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Teada eriotstarbelisi autosid: kiirabi, tuletõrje, politsei. Selgitada nende ülesandeid. Osata kirjeldada välimust. Anda teadmisi ohtlikest kohtadest ja asjadest. Õpetada number 112 valimist. Õpetada, kuidas teatada õnnetusest:</p> <p>“Aita Jussi” (lk 18). Tutvustada politsei tööd. Tutvustada küünlapäeva. Vt “Rahvakalendri tähtpäevad”.</p>	<p>Teada eriotstarbelisi autosid. Selgitada, mis number valida, kui on vaja kutsuda: kiirabi, tuletõrje, politsei. Kõigi puhul valitakse päästeteenistuse häirekeskus 112. Tutvustada esmaabi abiandmise ahelat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. päästmine, 2. esmaabi, 3. esmahoole ja transport, 4. lõplik ravi. <p>Vt “Aita Jussi” (lk4).</p> <p>Tutvustada tuletõrje tööd. Selgitada küünlapäeva tähendust, mis on valguse lähenemine. Vt “Meisterdusi pühadeks ja tähtpäevadeks” (lk3).</p>	<p>“Tea ja toimetä” (14).</p> <p>I.Muhel “Mina teiste seas” (lk 20-23).</p> <p>I.Muhel “Meie lapse käitumisraamat” (lk40).</p> <p>“Tähtpäevi läbi aastasade” (Maalehe toimetus).</p> <p>02.02 - Küünlapäev, Tartu Rahu aastapäev.</p>

VEEBRUAR: II NÄDALA TEEMA: KODULINN. SÕBRAPÄEV - 14.02.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada mõistet <i>kodu</i>. Selgitada, kes kodus elavad. Tutvustada erinevaid maju. Tutvustada mõistet <i>sõber</i>. Teada sõbra nime.</p> <p>Õpetada, kuidas sõbrale rõõmu valmistada. Vestelda sõbraga läbisaamisest (koos mängimine, jagame mänguasju).</p>	<p>Selgitada, et igal inimesel on kodu Tutvustada, kus kodud asuvad: linnas - maal. Kodu asub majas. Tutvustada erinevaid maju: kõrge - madal. Tutvustada kodulinna. Tutvustada erinevaid asutusi: kauplus, teater, haigla, bussijaam, rongijaam. Tutvustada mõistet <i>mängukaaslane</i>. Temaga mängin koos ja jagan mänguasju. Teada mängukaaslase nime.</p>	<p>Tutvustada kodust aadressi. Õpetada kodukohas orienteeruma.</p> <p>Tutvustada kaupluste sisustust: riiulid, kassa. Tutvuda müüja tööga: kauba pakkimine, kaalumine, kauba tutvustamine. Selgitada, millega veetakse kaupa: piimaauto, leivaauto, puuviljaauto jne Osata kirjeldada rühmakaaslast või sõbra välimuse järgi.</p>

5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Teada kodulinna nime. Tutvustada linna vaatamisväärsusi. Tutvustada parki, mälestusmärke, ilusaid hooneid. Küllastada ühte muuseumi.</p> <p>Osata kirjeldada mängu- või rühmakaaslast iseloomu järgi. Kasvatada sallivat suhtumist enda kohta käivasse heatahtlikku kriitikasse.</p>	<p>Tutvustada kodulinna ajalugu.</p> <p>Tutvustada linnavalitsuse asukohta ja tähtsust. Teada linnapea nime.</p> <p>Tutvustada Tartut kui ülikoolilinna. Tähtsus maailmas. Tutvustada linna lippu ja vappi. Osata jutustada oma kodukohast. Õppekäik linna.</p> <p>Osata selgitada, mis teeb lapsest sõbra. Tutvustada mõistet <i>sõprus</i>.</p>	<p>Vt "Rahvakalendri tähtpäevad".</p> <p>14.02 - Sõbrapäev. Teater.</p>

VEEBRUAR: III NÄDALA TEEMA: RAHVALOOMING. VASTLAPÄEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada luuletust, rahvalaulu (hällilaul, valu äravõtmise laul).</p> <p>Tunnetada rütmi ja kordust. Tutvustada rõngakujulisi esemeid: sõlg, kett. Tutvustada mustrit: täpp ja ring. Leida neid mustreid kindal jne.</p> <p>Tutvustada vurri, veeretada.</p>	<p>Tutvustada mõisteid: <i>laulumäng, ringmäng</i>. Mängida laulu- ja ringmänge. Tutvustada vastlapäeva kombeid (liulaskmine).</p> <p>Tutvustada vastlapäeva toite: seajalad, hernesupp, vastlakukkel.</p> <p>Tutvustada nõõrivurri, õpetada seda kasutama.</p>	<p>Tunda erinevate omadustega asju: puu, nahk, metall, paber, vill.</p> <p>Tutvustada rahvapille: vilepill, kammipill. Tutvustada mustreid.</p> <p>Tutvustada vastlapäeva kombeid: ree- ja saanisõit, liulaskmine, vastlamängude mängimine, vastlatoitude söömine, vurri meisterdamine. Tutvustada vastlapäeva vanasõnu ja mõistatusi.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Anda teadmisi tantsu- ja laulupeost, rongkäigust, laululavast.</p> <p>Tutvustada rahvapille: kannel, torupill. Tunda pildilt laululava ja koorijuhti. Tutvustada mõisteid: <i>dirigent, helilooja, kirjanik, maalikunstnik</i>. Tutvustada rahvuslikku ornamentikat: mustrit, selle värvikust ja rütmilisust. Teada mõisteid: <i>rahvalooming, mõistatused, vanasõnad, muinasjutud</i>. Teada vastlapäeva kombestikku.</p>	<p>Osata nimetada rahvaloomingut: käsitöö, materjalid. Nimetada mõni muistend. Teada vanasõnu. Teada mõistatusi. Osata laulda rahvalaulu, lugeda rahvaluulet, tantsida rahvatantsu. Tutvustada rahvuseepost "Kalevipoeg". Osata kirjeldada tantsu- ja laulupidu.</p> <p>Osata nimetada eesti rahvariiete mustrit. Nimetada tarbeesemeid.</p> <p>Nimetada kodus valmistatud esemeid: kampsun, sall, kindad.</p> <p>Nimetada rahva käsitööd: heegeldamine, kudumine, tikkimine, punumine, õblemine, nikerdamine. Tutvustada ennustamist liu põhjal: pikk liug kõrge vili, pikk lina.</p>	<p>19.02 - Tähistada vastlapäeva: lasta liugu, süüa vastlatoite.</p>

VEEBRUAR: IV NÄDALA TEEMA: KODUMAA - EESTI VABARIIK. TUNTUD EESTLASED. MADISEPÄEV. ISESEISVUSPÄEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada eesti rahvuslille (rukkilill)</p> <p>Tutvustada eesti rahvuslindu (suitsupääsuke). Tutvustada eesti lippu ja lipu värve.</p>	<p>Selgitada, et eesti pidupäeval pannakse lehvima lipp. Teada lipuvärve: sinine, must, valge. Selgitada mõistet <i>pidupäev</i>.</p> <p>Tunda 2-3 tuntud inimest pildilt.</p>	<p>Teada, millal pannakse lehvima lipp. Kirjeldada EV lippu.</p> <p>Selgitada, miks tuleb lippu austada. Tutvustada laulu, mille puhul seistakse püsti. Tutvustada mõisteid: <i>sünnimaa, isamaa</i>. Selgitada, miks on Eestimaa meile armas - sest ta on meie kodumaa. Teada eesti rahvuslille, rahvuslindu. Tunda meie presidenti.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Anda teadmisi Eesti omariikluse aastapäevast. Teada eesti riigi sümbolikat: lipp - vapp. Teada mõningaid eesti linnu. Teada pealinna - Tallinn. Tutvustada madisepäeva mõistatusi, vanasõnu. Teada ühte lastekirjanikku, illustraatorit, kunstnikku. Tutvustada mõistet <i>kuulsus</i>. Osata nimetada kuulsusi. Tutvustada madisepäeva tähtsust.</p>	<p>Tutvustada eesti lipuvärvide tähendust. Tutvustada vapi tähendust - kolm lõvi. Nimetada EV sünonüüme: <i>isamaa, kodumaa, sünnimaa</i>.</p> <p>Teada EV presidenti. Tutvustada EV presidendi töökohta Kadriorgu. Tutvustada EV peaministri töökohta Toompeal. Tutvustada naaberriike: Läti, Leedu, Venemaa, Soome. Selgitada mõistet <i>riigipiir</i>.</p> <p>Miks peetakse paraadi? Selgitada mõisteid: <i>hea kuulsus, halb kuulsus, kurjategija</i>. Nimetada kuulsusi spordis, kirjanduses, näitlemises, laulmises, kunstis. Selgitada, et kuulsaks saab see, kes paistab silma millegi erilisega, või toob kasu riigile.</p>	<p>Vt "Rahvakalendri tähtpäevad".</p> <p>24.02 - EV aastapäev, Madisepäev</p>

MÄRTS: I NÄDALA TEEMA: NAISTEPÄEV. TÜDRUKUTE NÄDAL.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
Eristada tüdrukut ja poissi. Iseloomustada välimust: tüdrukul pikad juuksed, seljas kleit. Teada rühma tüdrukute nimesid. Eristada pildilt ema ja last (tütar).	Kirjeldada tüdrukute välimust ja nimetada, kuidas tunneb ära tüdrukut. Eristada tüdrukute ja poiste riietust. Anda teadmisi naiste töödest.	Tutvustada tähtpäeva - naistepäev - kõikide naiste pidupäev. Tutvustada erinevate elukutsetega naiste töid ja töövahendeid (pesupesija, juuksur, pagar, kokk, õpetaja).
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
Osata nimetada kõikide maailma naiste austamise püha - NAISTEPÄEVA. Selgitada, kuidas austatakse naist. Osata nimetada naiste ja meeste erinevust: välimus, riietus, käitumine.	Tutvustada tuntud naisi Eestis. Tutvustada naisnäitlejaid, -sportlasi, -lauljaid. Selgitada, kuidas on tüdrukutel/naistel võimalik kuulsaks saada?	08.03 - Naistepäev. Korraldada tüdrukute nädal: <ol style="list-style-type: none"> 1. Soengute päev: juuksur tutvustab oma tööd ja teeb soenguid; 2. Vanaemade pannkoogipäev; 3. Õmblemise päev; 4. Nukkude päev; 5. Laulud, luuletused tüdrukutest, naistest.

MÄRTS: II NÄDALA TEEMA: TÄNAPÄEVA TEATER. MUINASJUTT.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
Tutvustada muinasjuttude tegelasi - inimesed ja loomad (karu, rebane, hunt). Lavastada mõnd loomamuinasjuttu. Tutvustada näpusteatri. Lavastada etendus.	Selgitada muinasjutu põhjal, mis on reaalsus ja mis väljamõeldis (nt Kakuke ei räägi). Osata kuulnud muinasjutu põhjal reastada pildiseeria. Tutvustada käpiknukke ja nukkudega näitlemist. Selgitada, kuidas teatris tuleb käituda: vaadatakse vaikselt, plaksutatakse. Küllastada ema või isaga teatrit.	Tutvustada mõistet <i>muinasjutt</i> . Osata nimetada 2-3 muinasjuttu. Tutvustada muinasjuttu esinevaid võlusesemeid: vitsakimp, võlukepp, kuldmuna, saapad, kübar. Anda teadmisi teatrist, näitlejate tööst. Tutvustada nukuteatri tööd kogetu põhjal. Tutvustada nukuteatri vahendeid.
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
Teada Tartu teatrit Vanemuine. Anda teadmisi näidendite kirjutamisest: kirjutab kirjanik. Tutvustada näidendi esitajaid, näitlejaid. Tutvustada näitlejate tööd: osa päheõppimine, näitlemine, riietuse valik vastavalt näidendi sisule, grimeerimine.	Tutvustada mj-liike: imemuinasjutt, kunstmuinasjutt, loomamuinasjutt, muistend. Selgitada inimeseks muudetud loodusjõude: külmataat, tuuletaat. Selgitada, et mj on erineva päritoluga: rahvamuinasjutt ehk rahvalooming; erinevate rahvaste	Vt Jakob Streit "Muinasjutt lapse elus" (1992). Kaisu Virkkunen "Muinasjutud ja muinasjutupildid". www.folklore.ee/pubte/muina/antologia/jutud.html "Eesti muinasjuttude kuldraamat" muinasjutud.weebly.com

<p>Anda teadmisi näitleja oskustest: laulmine, tantsimine, hea hääldus. Tutvustada muinasjutus sageli esinevaid tegelasi: kuningas, talupoeg, haldjas, nõid, loomad. Osata jutustada ühte muinasjuttu. Tutvustada muinasjutus esinevaid majakesi: onn, hurtsik, loss. Selgitada, et mj on tavaliselt õnneliku lõpuga. Osata märgata lõppu, mõelda ise mj-le lõpp.</p>	<p>muinasjutte; kirjanike kirjutatud mj-d (Kreutzwald, vennad Grimmid). Tutvustada tänapäeva muinasjutte. Osata eristada muinasjuttu muistendist. Õpetada tähelepanu pöörama, mida mj õpetab. Osata nimetada mj-s esinevaid arve: 3, 7, 12. Eristada pildidelt 1-2 muinasjuttu (2 pildiseeriast). Tutvustada teatrimaja, selle ruume ja töötajaid. Tutvustada erinevaid teatriliike: ooper, operett, näidend, muusikal, ballett.</p>	<p>1 minuti muinasjutud. 2 minuti muinasjutud. Polina Tšerkassova muinasjuttude plaadid. Head Eesti muinasjutud (muinasjutukaardid) ERM.</p>
---	--	--

MÄRTS: III NÄDALA TEEMA: KEVADKUU.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Vaadelda ja kirjeldada jääpurikat. Tutvustada kevade tunnuseid: päike paistab kauem; vihma sajab, lumi sulab. Tutvustada kevadlilli: võilill. Tutvustada mõisteid: <i>märg, kuiv</i>. Tutvustada kevadriideid.</p>	<p>Vaadelda kevadist ilma ja kirjeldada seda: päike paistab soojemalt. Vaadelda lume ja jää sulamist. Vaadelda märga maapinda. Vaadelda tärkavat rohtu. Tutvustada esimesi kevadlilli: lumikelluke, sinilill. Nimetada lillede kuju ja värvust. Tunda ära võilille, osata kirjeldada. Kirjeldada vihmasedu.</p>	<p>Osata nimetada kevade tunnuseid: voolavad veed, tilkuvad räästad; päeval on soojem, öösel on külmem. Selgitada, et tilkuvatele räästastele tekivad öösel jääpurikad. Selgitada, et jääpurikaid ei tohi imeda. Võrrelda taevast selge ja vihmase ilmaga. Selgitada vihma vajalikkust taimede kasvuks. Vaadelda pungade paisumist okstel, hiirekõrvade tekkimist ja lehtede puhkemist oks toas. Tunda õite värvuse ja kuju järgi ära 3-4 liiki rohttaimi: võilill, sinilill, lumikelluke, pääsusilm. Osata leida pildilt kevadele iseloomulikke tunnuseid.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Osata koostada ja märkida looduse kalendrit. Märkida tingmärkidega looduse vaatlustumusi. Vaadelda lume ja jää sulamisel tekkinud veeniressid ja ojasid. Osata määrata veevoolu suunda esemete järgi: ujuvad esemed. Vaadelda kerget ja raskeid esemeid vee peal. Tutvustada päikese tähtsust ärkavale loodusele. Tunda kevadlilli. Nimetada pildil kujutatud aastaaega. Tutvustada lume sulamise järjekorda: enne künkalt, põllult, hiljem metsast. Selgitada, et lumi sulab puu õmbert kiiremini, sest puu ümbrus on tume ja päike soojendab tugevamalt.</p>	<p>Leida esimesi kevade tunnuseid. Vaadata kevadise aia, pargi ja metsa ilu. Jälgida puude õitsemist: kask, lepp, paju (urvad ongi õied). Jälgida võrsete arenemist külvikastis, peenral: sibul, hernes. Tunda lilli õite ja lehtede järgi. Kirjeldada. Selgitada mõisteid: <i>varakevad, päriskevad, hiliskevad</i>. Osata nimetada kevadkuid. Võrrelda sulavat lund talvise lumega: kevadel lumi kokkukuivanud ja must; talvel paks, kohev, puhast ja valge. Vaadelda teede olukorda kevadel: lagunenuid, veeloigud teedel. Selgitada vihma tekkimist. Osata pildil ära tunda kevadet. Tutvustada mõistet <i>suurvesi</i>. Anda teadmisi kevadisest pööripäevast (20. märts).</p>	<p>Külvata muru. 22.03 - Rahvusvaheline veepäev.</p>

MÄRTS: IV NÄDALA TEEMA: TERVELT JA TARGALT SUUREKS. SMUUTID.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
Rääkida positiivses toonis tervislikest harjumustest, tegutseda aktiivselt/sportlikult, mängida rollimänge - kodu, kohvik, restoran. Lastega koos kokata. Valmistada erinevaid smuutisid - nii soolaseid kui magusaid.	Rääkida positiivses toonis tervislikest harjumustest, tegutseda aktiivselt/sportlikult, mängida rollimänge - kodu, kohvik, restoran. Lastega koos kokata. Valmistada erinevaid smuutisid - nii soolaseid kui magusaid.	Rääkida positiivses toonis tervislikest harjumustest, tegutseda aktiivselt/sportlikult, mängida rollimänge - kodu, kohvik, restoran. Lastega koos kokata. Valmistada erinevaid smuutisid - nii soolaseid kui magusaid.
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
Rääkida positiivses toonis tervislikest harjumustest, tegutseda aktiivselt/sportlikult, mängida rollimänge - kodu, kohvik, restoran. Lastega koos kokata. Valmistada erinevaid smuutisid - nii soolaseid kui magusaid.	Rääkida positiivses toonis tervislikest harjumustest, tegutseda aktiivselt/sportlikult, mängida rollimänge - kodu, kohvik, restoran. Lastega koos kokata. Valmistada erinevaid smuutisid - nii soolaseid kui magusaid.	

APRILL: I NÄDALA TEEMA: ÜLESTÕUSMISPÜHAD.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
Tunda pildilt kodulinde: kukk, kana, tibu. Tutvustada linnu kehaosi: saba, nokk, suled. Tunda pildilt küülikut. Tutvustada küüliku kehaosi: pea, keha, käpad, saba, karvad. Vaadata liigutusi: jookseb, hüppab.	Tutvustada kuke, kana, tibu erinevust. Teada kuke välimust: pea, kael, keha, kaks jalga, nokk; keha kaetud sulgedega, sabasuled pikad; peas on kukehari. Nimetada kuke värvust ja hääletsust. Vaadelda erinevaid kukkesid. Selgitada, et kukk kaitseb kanaperet. Võrrelda kuke ja kana erinevust ja sarnasust. Selgitada, et kana muneb, hoolitseb poegade eest. Kirjeldada tibu välimust: pisike, pehme, kollane, siutsub, magab ema tiiva all. Üllatus jäneselt.	Vaadelda pajuoksa ja kirjeldada. Teada, et pajul on urvad. Eristada kukke, kana, tibu ja kirjeldada. Tutvustada muna kasutamist toiduks. Tutvustada küüliku välimust: hall, must, valge; pehme karv, pikad kõrvad, lühike saba. Tutvustada küüliku käitumist: arg - julge. Kirjeldada küüliku liikumist: hüppab. Tutvustada küüliku toitumist: rohi, kapsaleht, porgand.
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
Tutvustada mõistet <i>munadepühad</i> , mis on kevade alguse püha. Tutvustada sümbolikat: muna, urvad. Osata kirjeldada kukke, kana, tibu. Osata kirjeldada küülikut ja võrrelda kanaga. Tutvustada küüliku kasulikkust inimesele (toiduks, nahk). Vaadelda värvitud mune. Kirjeldada mune. Kaunistada ruume pühadeks.	Tutvustada lihavõttepühadega seotud toiminguid. Anda teadmisi kristlikust pühast. Tutvustada lihavõttetoite. Tutvustada rahvakombeid.	Värvida mune, koksida. Kaunistada ruume. 07.04 - Suur Reede. 09.04 - Ülestõusmispühad.

5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Osata kirjeldada oma välimust: keha on peenike, paks, pikk, lühike. Kirjeldada silmade ja juuste värvi.</p> <p>Selgitada inimeste sarnasust - erinevust. Selgitada toitainete ülesannet. Tutvustada söömise kasulikkust.</p> <p>Osata kirjeldada, missugune on lemmiktoit. Tutvustada tervete hammaste reegleid.</p>	<p>Tutvustada südame kasulikkust inimese jaoks. Osata näidata, kus süda asub. Kuulata südame rütmi. Selgitada, mida saab teha oma südame heaks: õigesti toituda, palju liikuda, parajalt puhata. Selgitada rõõmsa meeleolu tähtsust. Rõõmus meel on inimese parim sõber.</p> <p>Mida teha, et olla rõõmus: kuidas oma sõbrale rõõmu valmistada.</p> <p>Selgitada mõistet <i>tervis</i>. Anda teadmisi silmade, kõrvade, keele, hingamis- ja luude, vere, luude, seedeelundite vajalikkusest.</p>	<p>Vt "Tea ja toimetä" (4) ja "Tea ja toimetä" (10).</p>

APRILL: IV NÄDALA TEEMA: LOOMAD KEVADEL. JÜRIPÄEV - 23.04. VOLBRIPÄEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Eristada väikesi ja suuri metsloomi: orav, jänes, karu.</p> <p>Osata eristada loomade häälsusi: karu, uss. Tutvustada karu ja jänese liikumist.</p>	<p>Osata kirjeldada metsloomi jänes, orav, karu. Kirjeldada loomade välimust ja liikumist. Anda teadmisi loomade toitumisest. Tunda pildilt ja kirjelduse järgi oravat, karu, jänest.</p>	<p>Anda teadmisi metsloomade ärkamisest talveunest: karu, siil.</p> <p>Tutvustada loomade erinevaid liikumisviise: roomamine, hüppamine, lendamine, ronimine, ujumine. Võrrelda jänest ja oravat. Tutvustada erinevaid elupaiku: puu otsas, metsas, põllul.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Anda teadmisi muutustest metsloomade elus seoses kevade tulekuga. Tutvustada huntide ja rebaste elu: moodustavad perekonna, elavad urgudes, hoolitsevad poegade eest.</p> <p>Anda teadmisi rebaste elust. Selgitada mõistet <i>kiskjad</i>. Selgitada metsloomade (hundi, rebaste) tähtsust: metsasanitarid, kes söövad nõrku ja haigeid loomi, seetõttu teised loomad jäävad terveks, et haigestu. Võrrelda hundi ja rebaste elu talvel talvel (liiguvad karjas, mida juhib karjajuht). Anda teadmisi ohtudest metsas. Anda teadmisi ussi nõelamisest, mesilase nõelamisest (herilane).</p>	<p>Anda teadmisi talveune lõppemisest. Selgitada kaitsevärvi omandamisest suveks. Tutvustada jänese kaitsevärvi: talvel valge, suvel pruun. Tutvustada roomajate (rästik, nastik, kärnkonn, sisalik) välimust ja kasulikkust. Tutvustada esmaabi andmise vajalikkust ussi nõelamise korral. Anda teadmisi loomade paljunemisest: sünnivad pojad, nende eest hoolitsetakse.</p>	<p>23.04 - Jüripäev.</p> <p>30.04 - Volbrapäev.</p>

MAI: I NÄDALA TEEMA: TÖÖD JA TEGEMISED KEVADEL. KEVADPÜHAD.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
<p>Tutvustada mõisteid: <i>reha, labidas</i>. Tutvustada tegevusi, mis seotud nende tööriistadega: riisumine, kaevamine, istutamine. Istudada liivakasti rohekõrvi, võililli. Teha liivakasti peenraid. Anda teadmisi kevadistest töödest aias.</p>	<p>Tutvustada täiskasvanute kevadisi täid: maa kaevamine, peenra tegemine, seemnete külvamine, taimede istutamine. Kirjeldada kevadisi töid. Külvata seemneid: hernes, uba, kõrvits, salat, till</p>	<p>Anda teadmisi sellest, kust saadakse taimi ja varajasi kevadsaadusi: till, sibul, kurk, lilli. Selgitada, et müüvad need inimesed, kes ise kodus kasvuhoones kasvatavad. Võrrelda oa ja herne suurust ja kuju. Vaadelda redise seemneid. Jälgida noorte taimede arenemist. Selgitada mõistet <i>aednik</i>. Anda teadmisi aedniku tööst: kaevab maad, teeb peenraid, külvab seemneid, istutab taimi, kastab, rohib, kujundab. Nimetada, et aednik on hoolas ja töökas. Tutvustada aedniku töövahendeid: labidas, reha, kastekann. Osata kirjeldada töövahendeid.</p>
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Anda teadmisi maa ja linna vahelistest suhetest. Anda teadmisi maatööst. Selgitada väljendit: "Maa toidab kõiki inimesi". Anda teadmisi, kuidas linnarahvas abistab maarahvast. Tutvustada maarahva koduseid töid: loomade eest hoolitsemine, tööd põllul (maa väetamine, peenarde tegemine). Teada koduseid majapidamistöid. Jälgida uue taime kasvamist seemnest. Selgitada, kuidas hoolitsetakse noorte taimede eest: rohimine, mulla kobestamine, kastmine. Tutvustada põllumehe töid: põllu kündmine, teravilja külvamine, kartuli mahapanek, köögiviljataimede külvamine ja istutamine. Osata nimetada töövahendeid: reha, labidas, aiakäru, kõblas, kastekann.</p>	<p>Vaadelda põllu kündmist ja vilja külvamist. Selgitada, millal pannakse kartul maha (siis kui maa on küllalt soe). Selgitada, missugused tingimused on vajalikud taimede kasvuks: valgus, soojus, niiskus. Tutvustada taimede erinevaid kasvukohti: põld, peenar. Tutvustada traktorit ja külvimasinaid. Traktori töö: künnab, äestab. Selgitada, miks on aias ja põllul erinevad töövahendid: suur ala ja raske muld põllul. Tutvustada seemne ja taime erinevust. Kirjeldada külvamise ja istutamise erinevust. Tutvustada, milliseid taimi pannakse kasvama peenrale seemnest: porgand, hernes, uba. Selgitada, missuguseid taimi kasvatatakse pottides, kastides ette: kurk, tomat, kapsas. Tutvustada mõistet <i>kasvuhoone</i>. Selgitada kasvuhoone vajalikkust. Selgitada kuidas hooldatakse viljapuid ja marjapõõsaid. Vaadata uute puude ja põõsaste istutamist. Võrrelda luuda ja reha. Miks ei tohi kulu põletada? (Hävivad väikesed putukad, väikeloomade pesad).</p>	

MAI: II NÄDALA TEEMA: EMADEPÄEV.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
Tunda pildilt oma ema. Teada oma ema eesnime. Osata kirjeldada ema välimust ja riietust.	Teada ema ema nime ja ametit. Selgitada, et emad hoolitsevad laste eest, töötavad. Osata jutustada ema abistamisest kodus. Tutvustada emadepäeva ettevalmistusi kodus ja lasteaias: ruumide kaunistamine, koogi - kringli valmistamine, laua katmine, luuletuste/laulude õppimine. Selgitada, kuidas saab emale rõõmu valmistada: lillede kinkimine. Selgitada, et noppida tuleb kimp lilli ja need pannakse kohe vaasi.	Selgitada, et emadepäev on pere pidupäev, kõikide emade pidupäev. Tutvustada emade tööd kergendavaid abivahendeid: pesumasin, tolmuimeja. Osata jutustada emade tööst kodus: hoolitsevad kodu puhtuse eest, teevad kodu mugavaks, valmistavad toitu. Osata jutustada, kuidas tähistatakse kodus emadepäeva. Õpetada lapsi õnne soovima ja kingitust üle andma.
5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
Anda teadmisi emast kui elu andjast, elu edasikandjast ja elu hoidjast. Anda teadmisi lapse sünni kohta. Tutvustada elu erinevaid etappe inimese elus: beebi - laps - täiskasvanu - vanur. Tutvustada oma rühma emade erinevate elukutsetega. Valmistada kingitusi emale ja vanaemale.	Anda teadmisi emadepäeva tähistamisest Eestis. Tutvustada, missugused lilled on emadepäeva lilled. Selgitada, et mitte kõik naised ei ole emad, vaid ainult need, kellel on laps. Selgitada, et on erinevaid emasid: paljulapselised, üksikemad. Selgitada, et emadepäeval tuleb meeles pidada ka vanaemasid. Kingituste valmistamine emadele ja vanaemadele.	

MAI: III-IV NÄDALA TEEMA: METS JA AAS.

2-aastased	3-aastased	4-aastased
Eristada lehte, rohtu, puuoksaks, lille. Tutvustada lepatriinu välimust. Eristada metsa ja aasa: metsas palju puid, aasal puid ei ole, on palju rohtu ja lilli.	Võrrelda põõsast puuga: põõsal puudub üks jäme tüvi, on palju oksa ja lehti. Tutvustada liblika välimust: tiivad, tundlad. Vaadelda liblikate ilu, nende lendu õielt - õiele. Anda teadmisi liblikate toitumisest: õiemahl. Kirjeldada metsa ja aasa. Tutvustada rohutirtsu.	Tutvustada konna välimust, värvust. Anda teadmisi konna toitumisest: sööb taimedele kahjulikke putukaid. Matkida konna liikumist. Tutvustada konna elukohta: vesi, maismaa. Anda teadmisi putukatest: söövad õitest õiemahla ja taimede lehti. Selgitada putukate ilmumise põhjus: kevadel soe, taimedel ilmuvad lehed ja õied. Teada ja tunda lepatriinut, kiili, sääske, sipelgat, tigu. Eristada metsa ja parki, aeda ja aasa.

5-aastased	6-7-aastased	Märkused/Lisategevused
<p>Vaadelda mitmesuguste puude lehti. Vaadelda lehe pinda - sile, läikiv, kare, karvane; lehe serva - siledad, sakilised.</p> <p>Osata nimetada ja kirjeldada putukaid: sipelgas, ämblik, mesilane, sääsk, kärbes.</p> <p>Tutvustada mutti. Vaadelda peale lume sulamist maapinnal olevaid muti mullahunnikuid. Tutvustada muti elupaika: muld. Selgitada muti kohanemisest eluks mullas: terav koon; kõrvu pole näha, kuid kuuleb hästi; silmad pisikesed, ei näe; suured esikäpad; siidjas lühike must karv; kaevab maa sees käike, sööb vihmausse. Nimetada, et tal on maa sees ka pesa, kus kasvatab poegi.</p> <p>Kirjeldada metsa ja parki.</p>	<p>Tunda lilli kirjelduse järgi. Teada, kus üks või teine lill kasvab (metsas - aasal). Tutvustada lillede kasutamist: kaunistamine, kinkimine.</p> <p>Tutvustada mesilast, herilast, parmu.</p> <p>Tutvustada putukate kasulikkust: mesilane, sipelgas.</p> <p>Tutvustada vihmaussi, elab niiskes mullas, uuristab käike, toob käikudesse kuivanud lehti. Selgitada vihmaussi kasulikkust: kobestab ja väetab mulda. Tutvustada vihmaussi välimust: silmad puuduvad, kõrvad, jalad (mulla sees neid ei ole vaja). Vaadata ussi liikumist: roomab. Selgitada, kuidas uss hingab ja tunneb naha abil, päikese käes ja vees hukkub. Tutvustada lihtsat toitumisahelat: muld - vihmauss - mutt. Kirjeldada aeda ja aasa.</p>	<p>Pildikaardid.</p> <p>22.05 - Rahvusvaheline bioloogilise mitmekesisuse päev.</p>